

M A G Y A R M E R K U R

1789-dik esztendőben.

Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmével.

Szerdán Sz. György - Havanak 29 - aik Napján.

Hadi tudósítások.

Moldvából vitéz Karaitzay Obersterünk felől
 olly hírek jöttek, hogy az ő elől-járó fere-
 gével Foksánhoz érkezett, és Márt. 28 án a'
 Törököket hurubájokbul ki-űzte és széllyel verte, mi-
 kutánna kemény hartzolás után, a' mellyben mind
 két részről sok emberek el - estenek, meg - győzte
 volna őket. Ezen történetről kevés idő múlva bővebb
 tudósításokat várunk. — Jászymból vett tudósítás sze-
 rint a' Török őrizet Benderből a' várnak vivására
 felkelgető Kamenzkoy seregére ki-rohant, de 3 óráig
 tartott erőszakos hartzolás közt az Orosz ágyúkból és
 lövedékekből olly keményen lövöldöztetett, hogy 300 Tö-
 rök meg - ölettetek, egy két ló-farku Basa és 4
 Embasák 15 legényekkel el-fogattattak. Az Oroszok-
 nak veszteségét kevésnek lenni mondják, Kamenzkoy

K K

Ve-

Vezér Khotimból várja a' fok ágyúknak érkezését Dnisteren, mellyek April. 2án még nem érkeztek seregéhez. Az imént nevezett folyó vízen továbbá apró hajók építtetnek, mellyeknek mindegyike egy fontu ágyút fog hordozni, hogy a' várnak ostromoltatásánál lehessen hasznokat venni. — Az Elmt sereg Husból Galatz felé indult. — Régtől fogva immár híres dolog Móldvában, hogy a' fényes Porta a' Tatárkhánra és Manole Roszet Fejedelemre neheztel. Nem régenten az ő jó barátjaiktól Konstantinápolyból meg-intettek, hogy az ő fejekre vigyázzanak, mivelhogy az előbbi táborba-szálláskor Khotimot meg nem mentették, Móldvának nagyobb részét el-vesztették és leg-közelebb a' Benderi őrizetet nem segítették. Roszet fejedelem féltvén fejét, tetteté magát mintha véletlenül Kóburg Hertzeg seregére akarna ütni. Az ő seregének nagyobb része Foksán felé indítottatott; maga pedig készült az útra; de a' helyett, hogy seregét követte volna, Husra szaladott inkább's onnét Jászyra, a' hová érkezett Márt. 26án. A' Törökök az alatt Foksánba jutottak, a' hol haszontalan várván Vezérjeket, vízfőz fordultak Galatzra. Az utban háborgatták őket az Orosz szabadosok, még pedig nagy veszteségekre; de mindazáltal a' szabad katonáknak Obersterét el-fogták. A' Tatárkánról azt hírellek, hogy a' fényes Porta méreggel meg-éretté.

Erdély ország. Ismét kezdik az ellenségek a' rablást és pusztítást tulajdon határjokon el-követni. Malaj falut e' múltó hónap 6án két ezeren véletlenül meg-támadták. Öt százan a' helységekre rohantak, a' többiek a' hegyeken maradtak. Az ottan lévő 9 emberekből álló őrizetet mind egyik a' ki meg-szaladott, fel szabdalták, 90 lakosokat meg-öltek és 140 rabságra vittek. Két százan ezen rabló sereg között hason-

Vojnajha falura akartak ütni; de az oda való
 vadászok szemesebbek vóltanak. Távolról
 látván ellenségeiket, keményen tüzellének reá-
 és meg futamtaták azokat. gón viszont Priporá-
 jelenének-meg az ellenségek. Éjféltkor az Ólt ví-
 tulsó partján lévő Korneti malomhoz kullogtak,
 hol egy embert megöltek és más tizez marhájuk-
 együtt el-vittek, más tsoport Priporát és Titeftet
 fel. Mivelhogy az ellenségek ezen rendkívül
 mozdulásaik fzerént alig ha a' vörös Törönyi
 Paszfusra nem fenik fogokat, 12-én gyalogságunk és
 vafink elébb indultak, annyira hogy mostan 6 kom-
 ania gyalogok 6 ágyúkkal és egy Svadron Húszárok
 minden Arnótokkal és Plajasokkal elől-állanak. 14-én
 ellenségek Sibla-és Toboloknál táborba-szállottak.
 A' Valeniben találkozó ezer Törökök, uj fereg-
 szaporodtak-meg, a' kik olly igyekezettel vagy-
 hogy mentül hamarább a' Bozzai Paszfusra üfse-
 Ambár ez idei táborba-szállásban is leg-inkáb
 a' Paszfusra tzelezzon ellenséges szándékjuk,
 indazáltal a' meg-tett jó rendelések itten is semmivé
 tenni az ő tzelejokat. Mindeneknek reménysé-
 ezen a' Paszfuszon lévő szélső őrizetnek igazgató-
 Orosz Regimentnek Fő Hadnagyán, a' Habel-
 erti történetnél olly dítsó hírre kapott Fő Tisztén,
 mesen és az ő vezérlése alatt lévő batalljonon áll,
 mely ebben a' hartzra-kelesben-is fenn fogja tartani
 Regimentjének dítsófégét, mellyről, mikor még Hal-
 nevét viselte, maga Fridrik meg-vallotta: hogy az
 Ostriai Regimenteknek leg-vitézebbek között való.
 ezen Regimentnek Óberst-batalljona minden Paszfus-
 kon el-vólt osztva tavál, és minden történeteknél
 mutatta álhatatóságát, rend-tartását és bátor szí-
 Mostan a' Tömösi Paszfust őltalmazza.

A' *Bánátból* valamelly nevezetes hadi történetnek híre még-nem érkezett; az oda valóknak most leg-közelebb a' haramiákkal vala bajok. Torontál Varmegyéből, lopás miatt hajó-huzásra ítéltetett 12 Oláhok és Rátzok tsekély őrizet alatt Trézsia-várára vitettek. Az utjokban az őket őrizőjükből egy Húszárt hólig vertek, másnak le-vágták ujjait és Csanád-félfornulván, az ottani Pópát agyon verték; Szaravolában egy gazdag Görögnek házát fel-dúlák, 4000 for. és 12 fegyvereit el-vévék. Fel-fegyverkezve a' Sváb helységeket meg-támadták; de a' lakosok 4 haramiákat el-fogának a' többit a' Kikindi motsárba ugraták. Egy mély árokban a' Krabatzi határon 6an közüllök el-rejtvén magokat, a' Svábok 4 helységekből rájuk mentek, de elébb nem merének közel menni hozzájuk, míg 20 vafas katonák meg-nem érkezének, a' kik körül fogák a' haramiákat. A' Svábok, minekutánna amazok le-tették volna fegyvereiket, neki bátorodóna és parantsolat ellen egyet közüllök agyon lövének. Valamelly Uraságnak Húszárja gondatlanul egyik haramiának kezéből akarván a' fel-vont fegyvert tekerni, szerentsétlenül lába ikrájában meg-sértetett. Minekutánna a' haramiák el-fogattattak volna, Szent Miklóásra vittettek, a' hol Ápril. 18án mindent megvallottak, de hová lettenek légyen a' többi kettők, azt nem tudták meg-mondani. A' Szaravolán lopott pénz még bé-petsételve találtatott nálók. 30án mind a' 9 en, t. i. a' Sváboktul el-fogott 4 és a' katonáknak kezekbe esett 5, a' számokra fel-állittatott ujakasztó fára fel-akasztattak, gonosz tselekedetjének méltó jutalmául. Mostan még a' kettő hijánosok, a' kiknek rejték-helyek nem tudatik.

Szirmium. A' Belgrádi Basának izenetjére, melyet Ápril. 13án egy Jantsár Zemlinbe hozott által,

17én következett a' válasz. Az ólta az a' híre, hogy a' fegyver - szünet vége felé jár. A' Száva mind ekkoraig felettéb nagy, és azért a' Belgrádiak békével maradnak. 18 án egy tsoport Török nép Pálesnél 8 szabad katonáinkba kötött, a' kikből 4 meg-ölt és 2 meg-sebesített, ketteje pedig szaladáfsal mentette-meg életjét. Ugyan az nap az ellenséges hajók a' mienkel öszve találkoztak, de az ellenséges hajóknak tüzellését meg - szüntette a' Belgrádi erősből adatott ágyú - szózat. A' mennyire a' meg-áradt Száva vize meg - engedi, Zemlénben mind úntalan meg - tétetnek a' készületek, mellyek, a' Törököknek igyekezetjeket foganatlanokká tegyék, ámbár még olly nagy erővel jöjjenek által.

Slavonia. A' miként a' Száva vize apadni és szokott öblibe visszsa - fog térni, a' szerént a' hadi munkák török Gradiskánál el - fognak kezdődni. Az alatt pedig Mitrovszkynak tábori serege, a' mint hallatik, Pogisevtzén táborba fog szállani. A' Török Gradiskai vagy Berbiri Törökök egy időtől fogva békebségben vagynak, de alig ha valamit ollyast nem forralnak magokban, melly Ó Gradiskáknak veszedelmére tzéloz. Bizvást jöhetnek, a' mi részünkön kéfszen várjak őket mind a' számos hadi seregek, mind pedig az Ó Gradiskai bástyákon fügét mutató 97 ágyúk és mozsárok. Már pedig koránt sem az okbul vagynak az ágyúk ottan, hogy strázsát álljanak; hanem hogy mentül hamarább hathatós szavokkal Berbirt köfzöntsék. Dubitzába hidnak való 20 hajók rendeltettek és még 4ek Gradiskához fognak vitettetni; a' hol 2 hajó-hidak fognak verettetni. — A' Trávniki Basa, hiteles tudósításként a' Verbász vizéhez járult és mostan Bihats és Berbir között közép pontomon áll, hogy a' veszedelemben forgó két erősség-

séghez, mellyek tűzzel és fegyverrel fenyegettetnek, kéznél lehefsen, és akarmellyiket érje a' szerentsétlenség, leg-ottan segítségére fiethessen, vagy pedig, hogyha mind a' két erősség egyszerre fogna meg-szállíttatni és ostromoltatni, a' melly hihetőbb — azoknak fegedelmet nyújthasson, melly által kényszerítettnek 20000 emberekből álló seregét el-osztani. — Bányalukai rabságából el-szökött Károlyiféle köz-katona Grádiskába jött, a' ki azt beszéli, hogy Bányalukában valamelly torok-fájás hatalmazott-el, melly miatt az emberek hamar meg-halnak, és hogy az oda valók közönségesen nagyon óhajtják a' békefséget. — Híven el-övetik a' Törökök azokat a' parantsolatokat, mellyek a' köz-jónak magok között való elő mozdítására tzeloznak. Ezek azok: szerefsed atyádat és anyádat. Embert ne ölj. Ne paráználkodjál. Ne lopj. Ne rágal-mazz senkit. Meg-ne kívánd mas jószágát és feleségét. Tápláljad az éhezöket, és itasd a' szomjuhozókat, ruházzad a' mezíteleneket, látogasd a' betegeket, vígasztald a' rabokat, temesd - el a' holtakat, fogadd-bé az idegeneket.

Berbirtól nem régenten 40 idegen Török Arnótok el-szöktek és haza futottak. Egynehány napok után megint más 50 Arnótok próbálták szerentséjüket és az elsőket követték; de a' Pandurok és Berbiri Törökök útol érték és vízfzra hozták őket, és mindegyikét 70 *degeneggel* vagy páltzázásokkal a' lábak talpokra, bünteték - meg; az ő ordítások által hatott Ó Grádiskába.

Külömbféle tudósítások.

Bétsből érkezett kedves izenetek jelentik: hogy ő Felsége a' Császár napról napra jobban emelkedik terhes nyavalyájából, és mind inkább közelit az óhajtott jobbuláshoz, mellyet már annyira el-ért, hogy
be-

beteg ágyából fel-kél és fokozott foglalatosságiban fáradozik.

Husvét hétfőn a' felséges Császár az ő két ősz vezérjeit Haddikot és Laudont maga asztalánál vendégelte, melly azért nevezetes, mivel hogy ezen alkalmatossággal a' következő táborozás eránt ő Felségével tanácskoztak a' két öreg vitézek. A' nagy Eugen fog ebben már túl szolgálni nékiek, és a' hartzra-keles tsak későn Május hónap vége felé kezdődni, nevezetes ütközetek pedig tsak Aug. Sept. és Oktobr. véghez menni.

Lengyel ország. Az a' hír fűt, hogy Potoki Gróf a' Lovasság Gőnőralisa minden seregével együtt, melly 8000 emberekből áll, az Orosz oltalom alá adta magát, és az ő hív embereivel az Oroszok földjén áll. Az ő földjei, a' Lengyelek Varsóba akarták tsalogatni 's egyszermind fok pénzt ígértek annak, a' ki fogva el-fogná hozni. De okosabb vőlt, hogy sem törbe ejtethetett vőlna. Szerentsés vőlt abban, hogy meg-fzókőtt; mert egyébként minden mēltóságaitól meg-fosztattatott és őrők tömlőtzre hányatatott vőlna. Minden jószágai el-vetettetnek és az országnak birtokai az által őregbítettnek.

Ennek a' hónap 18. napján, egy nem űtolsó furcsaság történt Pest Városában: Egy Vidėki ember a' ki Pest Várasát soha sem láttá, annyivalis inkább a' piatzát nem tudta hol légyen, meg-fzólit egy bōtsületes leányzót: Hallja kend Lelkem, merre vagyon itt a' piatz? Ez pedig ugy mond: hiszem jőjön kend velem, én is oda megyek. Menedėkenységében a' jó Vidėki e' félét szőll vala hozzája: hallja kend édes Lelkem, nem ísmér kend egy szatyros Leányt? hogy ne ísmérnek — hiszen magam is az vagyok mikor szatyorral járok, és ha kell kendnek itten ezen is vagyon,

va.

valahányszor a' piatzra mennek. — De nem olyan kell nekem mint kend, hanem a' ki ezüst órával jár a' piatzra, és tarka ruhája vagyon. Nézze kend édes kintsem, nékem azt mondotta: hogy szaporán vegyem meg kend ezt az órát egy forinton, most mingyárt 20 forintokat nyerhet kend rajta — nékem pedig több pénzem sem vólt 1 forintomnál még-is szívesen oda adtam. Az után el-víszem az óra tsinálóhoz, tehát fel-nyitják, és üressen találtuk, még jól ki-nevettek mellette — mikor pedig meg-bötsültettem, csak 4. krajtzárra bötsülték, mert nem egyéb hanem tsupa ónbúl öntött órátska. — tehát bizén ugy gondoltam magamban hogy most a' piatzról el-megyek Budára, talántán én-is meg-tsalhatok ott valakit — Nézze kend az óra - tsináló még a' mutatóját-is el-törte, hát még azért-is fizefsek, én bizony nem leszek két várasnak bolondja.

A' Banáti seregeknek leg-ujjabb el-állítások. Gyolgság. Stáinnak 2 bat. Modosban. Károlyinak 2 bat. Nagy Betskeretben. 2 bat. Langloá Alibonárban. 2 bat. Alvintzitől Pántsován. 2 bat. Latterman Bogsánban. 3 bat. De Vinztől Szászkán. 3 bat. Pálffytól Fejér Templomban. 2 bat. a' német-banáti véghelyi Regimentnek Ujpalánkán. 2 bat. Ráíszky Darován. 2 bat. Efszterházi Miklós Versetzen. 2 bat. Durlakh Fátseten. 2 bat. Tertzi Lugoson. 2 bat. az Oláh Illyriai Regimentnek Mehádián és Almáson. A' Dandini vadászok és Branovátzi szabad sereg a' szélső őrizeteken. — *Lovagság* Kavanagh Nagy Betskereten. Harrah Csakován. Anspakh Sz. Miklóson. Vürtemberg Jarmattán. Vurmzer Pántsován. Erdödy Dentán, Belentzen és Gajattán. Ez utólso 2 Húszár-Regimenteknek mindegyike 10 svadronnal, és az első 4ek 6 svadronnal öfzveséggel tesznek 44 svadronokat.

A' mi fő Vezérünk Haddik Gróf ma érkezett Budára.

PESTEN,
nyomtatott Patzkó Ferentz' betűivel.